

Використана література

1. Андреев О.О. Педагогічні аспекти відкритого дистанційного навчання: монографія. Харків, 2013. 212 с.
2. Дистанційна освіта в сучасній освітній діяльності / Освітній портал [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.osvita.org.ua/articles/30.html/>
3. Долинський Є.В. Дистанційне навчання – одна з прогресивних форм підготовки фахівців. Теоретичні питання культури, освіти та виховання: Збірник наукових праць. Вип.42 / За заг. ред. проф. Матвієнко О.В. К.: Вид. центр КНЛУ, 2010. С. 202-207.
4. Олійник В.В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. Київ, 2013. 312 с.
5. Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 25.06.2013 № 344/2013 Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
6. Осадчий В.В. Сучасні тенденції використання інформаційних технологій у навчальному процесі вищої педагогічної школи. Педагогічний процес: теорія і практика : Збірник наук. праць. К. : Видавництво П/П «ЕКМО», 2009. Вип. 2. С.190-207.

МАСОВІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТА ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ

Рилова Ольга Юріївна
аспірантка кафедри філософських і політичних наук
Черкаського державного технологічного університету
rylovaolha@gmail.com

Майже тисячу років університети існували як привілейовані, захищені законом установи, що служать створенню, структуруванню та розповсюдженню теоретичних і практичних знань. Заклади вищої освіти по всьому світі пишуться своїми традиціями та забезпечують постійну підтримку державі і суспільству, орієнтуючись на національну єдність, ідентичність та інтелектуальні переваги.

В той же час університети завжди реагують на різноманітні політичні, економічні та соціальні зміни і пристосовуються до нових реалій. Тож наприкінці ХХ – на початку ХХІ століття більшість з них були змушені стати на шлях змін і трансформації, оскільки, на думку багатьох дослідників, вища освіта опинилася у критичному становищі і зустрілася з такими проблемами, які загрожують підірвати її фундаментальну роль в суспільстві або навіть взагалі знищити.

Протягом тривалого часу у світі спостерігається тенденція до масовізації вищої освіти, що має безпрецедентний характер. Відбувається диверсифікація типів закладів вищої освіти та збільшення кількості студентів за рахунок представників різних соціальних груп без будь-яких гендерних, економічних чи культурних обмежень. Загрозу для університету несе в собі і комерціалізація галузі, яка розглядається як один із засобів зменшення фінансового тиску на державу. Крім того, дедалі важче стає підтримувати якість викладання та навчання на належному рівні.

Все це гостро ставить питання про майбутнє вищої освіти і необхідність переосмислення ідеї та місії університету. Причому більшість науковців подальший його розвиток пов'язують з інформаційно-комунікаційними технологіями, які сьогодні вийшли на новий рівень і охоплюють практично всі сторони нашого життя.

Сотні років університети вважалися елітними закладами і переважно були орієнтовані на освічену міську молодь із забезпечених родин. Стрімке зростання кількості «нетрадиційних» студентів та розвиток інформаційно-комунікаційних технологій наприкінці XX століття призвели до необхідності запровадження програм онлайн, відкритого та дистанційного навчання, які повинні забезпечити гнучкість освітнього процесу. Проте ще до недавнього часу надання освітніх послуг через Інтернет було лише ознакою бажання університетів йти у ногу із часом, але аж ніяк не стратегією формування, збереження та поширення знань. Більше того, традиційні університети часто сприймали онлайн-освіту як загрозу їхньому існуванню.

Пандемія COVID-19 дала можливість науковцям, викладачам, студентам, політикам та суспільству в цілому краще усвідомити вразливість та недоліки сучасної системи вищої освіти, яка є відповіддю на виклики промислової революції XVIII – XIX століть. Це змушує всіх оперативніше переглядати глибоко вкорінені у нашій свідомості уявлення про те коли, де і як провадити освітню діяльність, про місце і роль університетів в сучасному світі, про збереження глибини взаємодії між викладачами та студентами, щоб уникнути зниження якості освіти тощо.

Сьогодні провідні світові платформи для організації і проведення відеоконференцій, вебінарів та інших онлайн заходів (Zoom, MS Teams, Google Meet, WebEx), а також провайдери масових відкритих онлайн курсів (Coursera, edX, Prometheus) простягнули традиційним закладам вищої освіти руку допомоги та діляться своїми потужностями і досвідом у виборі технологій та розробці контенту.

Масовий перехід на дистанційне навчання покликаний врятувати освітню галузь від катастрофи. В той же час, необхідно чітко усвідомлювати, що це лише перший крок на довгому та складному шляху до запровадження повноцінної онлайн-освіти, яка вимагає від здобувачів високого рівня цифрової грамотності та особистої відповідальності.

Можна з упевненістю сказати, що співпраця між університетами та компаніями, які займаються онлайн-освітою та розвитком інформаційно-комунікаційних технологій продовжиться і після пандемії. Тож цілком прогнозовано, що в майбутньому може з'явитися новий тип освітньої моделі. В той же час формування нової моделі університету не повинно відбуватися в умовах повного заперечення традиційних систем вищої освіти. Університет майбутнього має зберігати академічні традиції попередніх епох та враховувати нові підходи до освіти, продиктовані змінами сьогодення. Вони мають доповнювати один одного і служити студентам, викладачам та науковцям у будь-який час і в будь-якому місці, а також відповідати на нові глобальні виклики.

Примітка: науковий керівний – д.ф.н., проф. Бойко Анжела Іванівна.

COACHING IN SOLVING SOCIO-PSYCHOLOGICAL PROBLEMS OF HIGHER EDUCATION STUDENTS

Olena Budiakova

Candidate of Economics, Senior Lecturer

Kyiv National University of Technology and Design,

bud1971@ukr.net

In a typical economic model of higher education, it is assumed that students know how to behave. We assume that they know how to learn, how to set priorities and how to plan. However, given what we know about the pace of stable levels of education in higher education, this is an assumption that should be questioned. In all sectors of higher education, more needs to be done to